

Dosarul nr. 3ra-887/22
2-18096039-01-3ra-30082022

Prima instanță: Judecătoria Hâncești, sediul Ialoveni (jud: D. Corlăteanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

12 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „AȚ-ZIM”, reprezentată de Valentin Enachi,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „AȚ-ZIM” împotriva Consiliului local Bardar și Primarului satului Bardar, raionul Ialoveni cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „AȚ-ZIM”, reprezentată de Valentin Enachi și menținută hotărârea din 22 noiembrie 2021 a Judecătoria Hâncești, sediul Ialoveni,

c o n s t a t ă :

La data de 06 septembrie 2018 Societatea cu Răspundere Limitată „AȚ-ZIM” (în continuare – S.R.L. „AȚ-ZIM”) a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului local Bardar și Primarului satului Bardar, raionul Ialoveni cu privire la anularea deciziei Consiliului local Bardar nr. 5 din 27 aprilie 2018 privind refuzul în vînderea terenului cu suprafața de 1,44 ha, amplasat în intravilanul satului Bardar, raionul Ialoveni, aferent imobilelor cu nr. cadastral XXXXX și obligarea Consiliului local Bardar și Primarului satului Bardar, raionul Ialoveni să transmită în proprietate privată, prin contract de vânzare-cumpărare, la

preț normativ, terenul cu suprafața de 1,44 ha, aferent imobilelor, amplasat în intravilanul satului Bardar, raionul Ialoveni.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta S.R.L. „AȚ-ZIM” a invocat că deține în proprietate imobilele fostei fățari pentru prelucrarea cerealelor post recoltare, din patrimoniul Gospodăriei Agricole Bardar, amplasate pe teritoriul destinat pentru construcții cu nr. cadastral XXXXX, formate din depozit de cereale cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 590.1 m.p.; căsuța la toc cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 36,7 m.p.; cântar RP cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 6,2 m.p.; depozit de cereale cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 42,7 m.p. și depozit de cereale cu nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 19.3 m.p., toate situate în satului Bardar, raionul Ialoveni.

Reclamanta a menționat că, s-a adresat către Consiliul local Bardar și Primarului satului Bardar, raionul Ialoveni cu cerere privind aprobarea deciziei pentru procurarea terenului cu suprafața de 1,44 ha, aferent bunurilor imobile privatizate enunțate, necesare pentru efectuarea proceselor tehnologice depline a prelucrării cerealelor.

Reclamanta a susținut că, din extrasul procesului-verbal al ședinței Consiliului local Bardar nr. 5 din 27 aprilie 2018, eliberat la data de 31 mai 2018, rezultă că cererea S.R.L. „AȚ-ZIM” prin care a solicitat procurarea terenului aferent imobilelor privatizate, conform schemei de încadrare în teritoriu, a fost examinată, însă propunerea de aprobare a deciziei nu a fost susținută, având în vedere că au fost acumulate doar 2 voturi – pentru, 1 – împotriva și 9 – abțineri, iar până în prezent Consiliul local Bardar nu și-a motivat soluția adoptată privind respingerea cererii.

Reclamanta a considerat că, fiind unicul deținător al terenului adiacent, Consiliul local Bardar urma să aprobe decizia pentru procurarea terenului aferent în vederea semnării contractului de vânzare-cumpărare a terenului cu S.R.L. „AȚ-ZIM”.

Reclamanta S.R.L. „AȚ-ZIM” și-a întemeiat cererea de chemare în judecată pe dispozițiile art. 22 alin. (1) lit. f) din Legea nr.121-XVI din 04 mai 2007 privind administrarea și deetatzarea proprietății publice, art. 4 pct. (9) din Legea nr. 1308-XIII din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului.

Prin hotărârea din 22 noiembrie 2021 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „AȚ-ZIM” împotriva Consiliului local Bardar și Primarului satului Bardar, raionul Ialoveni cu privire la anularea deciziei Consiliului local Bardar nr. 5 din 27 aprilie 2018 și obligarea Consiliului local Bardar și Primarului satului Bardar, raionul Ialoveni să emită actul administrativ favorabil, prin care să transmită în proprietate privată, în baza contractului de vânzare-cumpărare la preț normativ, terenul cu suprafața de 1,44 ha, aferent bunurilor imobile private cu nr. cadastral XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX, amplasat în intravilanul satului Bardar, raionul Ialoveni, cu nr. cadastral XXXXX, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție (f.d. 234, 240-247, Vol. I).

La data de 01 decembrie 2022 S.R.L. „AȚ-ZIM”, reprezentată de avocatul Valentin Enachi a depus apel împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2021 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe (f.d. 238-238¹, Vol. I).

Hotărârea motivată din 22 noiembrie 2021 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni a fost notificată S.R.L. „AȚ-ZIM” la data de 07 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8005479407AS, anexat la actele cauzei (f.d. 249, Vol. I).

La data de 03 ianuarie 2022 S.R.L. „AȚ-ZIM”, reprezentată de avocatul Valentin Enachi a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2021 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „AȚ-ZIM” (f.d. 8-10, Vol. II).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul S.R.L. „AȚ-ZIM”, reprezentată de avocatul Valentin Enachi împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2021 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni.

Prin decizia din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de S.R.L. „AȚ-ZIM”, reprezentată de avocatul Valentin Enachi și menținută hotărârea din 22 noiembrie 2021 a Judecătorei Hâncești, sediul Ialoveni (f.d. 35, 36-42, Vol. II).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a indicat că soluția primei instanțe privind respingerea acțiunii ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție, este justă și legală, aceasta având la bază cumulul probelor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică întemeiată.

Totodată, instanța de apel a menționat că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ, nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, a fost abrogată.

Instanța de apel a notat că în acord cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Instanța de apel a reținut că prezenta cauză urmează a fi soluționată în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000. Or, în speță procedura administrativă a fost inițiată la 21 martie 2017 și se referă la o activitate

administrativă inițiată până la 01 aprilie 2019, aspect care determină, că, la caz se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

În acest context, instanța de apel a relatat că prima instanță întemeiat a stabilit că, termenul de depunere a cererii de chemare în judecată a început să curgă de la data de 30 iulie 2018 (după expirarea termenului de 30 de zile, stabilit de Lege pentru soluționarea cererii prealabile din 29 iunie 2018) și a expirat la data de 30 august 2018, însă cererea de chemare în judecată a fost depusă de către S.R.L. „AȚ-ZIM” abia la data de 06 septembrie 2018, adică cu omiterea termenului prevăzut de art. 17 alin. (1) lit. a) și (5) al Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, iar reclamanta nu a făcut uz de dreptul său procedural și nu a solicitat în sensul art. 17 alin. (5) din Legea enunțată și art. 116 alin. (1) Codul de procedură civilă, repunerea în termen a acțiunii.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul S.R.L. „AȚ-ZIM” precum că, prima instanța nu a ținut cont de faptul că prima cerere de chemare în judecată cu aceleași cerințe a fost depusă în instanță la data de 29 iunie 2018 și că în astfel de circumstanțe nu a fost omis termenul de depunere a acțiunii.

În acest sens, instanța de apel a invocat că în conformitate cu prevederile art. 22 din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sânt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii și faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Instanța de apel a relevat că din probatoriul cauzei rezultă că inițial S.R.L. „AȚ-ZIM” a depus cerere de chemare în judecată la data de 29 iunie 2018 (f.d. 10-11, Vol. II), iar conform răspunsului Judecătoriei Hâncești nr. 15-C din 03 ianuarie 2022 (f.d. 28, Vol. II) s-a menționat că dosarului inițiat la cererea de chemare în judecată nominalizată, i-a fost atribuit numărul manual 3-26/18.

Instanța de apel a învederat că accesând portalul web al Judecătoriei Hâncești, s-a stabilit că dosarul nr. 3-26/18 are statutul de „restituit” (f.d. 31, Vol. II), adică cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „AȚ-ZIM” la data de 29 iunie 2018, a fost restituită, iar reclamanta nu a contestat încheierea de restituire a cererii de chemare în judecată, dar a decis să se adreseze în mod repetat cu o altă cerere de chemare în judecată cu aceleași pretenții, către același pârât, adică cu cererea de chemare în judecată din prezenta cauză, depusă la 06 septembrie 2018.

În aceste circumstanțe instanța de apel a relevat că circumstanțele descrise nu justifică omiterea termenului de sesizare a instanței de judecată cu acțiune în contencios administrativ, cu atât mai mult că reclamanta nici nu a solicitat repunerea în termen a acțiunii, în opinia sa considerând că, termenul de depunere a cererii de chemare în judecată a fost respectat.

Instanța de apel a subliniat că reclamanta nu a prezentat probe ce ar dovedi existența unor împrejurări mai presus de voința sa, în omiterea termenului de depunere a cererii de chemare în judecată, or, lipsa diligenței de respectare a

prevederilor legale ce țin de termenul de depunere a acțiunii în instanța de judecată, nu poate fi imputată instanței de judecată.

Instanța de apel a notat că în condițiile stabilite de legiuitor la art. 17 alin. (1) lit. c) al Legii contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000 (în vigoare la momentul sesizării instanței de judecată cu prezenta acțiune), pentru exercitarea dreptului la acțiune în interiorul termenului de prescripție, asigură o îmbinare echitabilă a intereselor tuturor, inclusiv dreptul de a fi examinată cauza „în mod echitabil”, iar, dreptul la un proces echitabil include respectarea principiului egalității armelor, care presupune posibilități procesuale egale pentru părțile în proces, indiferent de calitatea lor.

La data de 31 mai 2022 S.R.L. „AȚ-ZIM”, reprezentată de avocatul Valentin Enachi a depus recurs împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel (f.d. 46-47, Vol. II).

La data de 20 septembrie 2022, prin intermediul poștei electronice și prin intermediul oficiului poștal, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Consiliului local Bardar și Primarului satului Bardar, raionul Ialoveni copia recursului depus de S.R.L. „AȚ-ZIM”, reprezentată de avocatul Valentin Enachi, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 52, Vol. II).

Deși, la data de 20 septembrie 2022 și 26 septembrie 2022 Consiliul local Bardar și Primarul satului Bardar, raionul Ialoveni au recepționat copia recursului, aceștia nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință, în care să-și expună opinia referitor la cererea de recurs depusă de S.R.L. „AȚ-ZIM”, reprezentată de avocatul Valentin Enachi (f.d. 53, 54, Vol. II).

Examinând admisibilitatea recursului depus de S.R.L. „AȚ-ZIM”, reprezentată de avocatul Valentin Enachi în raport cu actele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele motive.

Din actele cauzei rezultă că decizia Curții de Apel Chișinău în prezenta cauză a fost pronunțată la data de 17 mai 2022 (f.d. 35, 36-42, Vol. II).

La data de 18 mai 2022, ora 12:35, Curtea de Apel Chișinău a expediat, prin intermediul poștei electronice, la adresa electronică a reprezentantului S.R.L. „AȚ-ZIM”, avocatului Valentin Enachi – grenval@mail.ru, copia dispozitivului deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel, fapt ce se confirmă prin extrasul din poștă electronică, anexat la actele cauzei (f.d. 43, Vol. II).

La data de 31 mai 2022 S.R.L. „AȚ-ZIM”, reprezentată de avocatul Valentin Enachi a depus recurs împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel (f.d. 46-47, Vol. II).

La data de 11 august 2022, ora 12:14, Curtea de Apel Chișinău a expediat, prin intermediul poștei electronice, la adresa electronică a reprezentantului S.R.L. „AȚ-ZIM”, avocatului Valentin Enachi – grenval@mail.ru, copia deciziei motivate

din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, fapt ce se confirmă prin extrasul din poștă electronică, anexat la actele cauzei (f.d. 44-verso, Vol. II).

Ulterior, la data de 18 august 2022, prin intermediul oficiului poștal, decizia motivată din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată S.R.L. „AȚ-ZIM”, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8007291510AS, anexat la actele cauzei (f.d. 49, Vol. II).

Adresa electronică a avocatului Valentin Enachi – grenval@mail.ru este indicată în mandatul avocatului, în cererea de apel și în cererea de recurs, fapt care atestă că avocatul Valentin Enachi și-a dat expres consimțământul la expedierea actelor de procedură de către instanțele de judecată, prin intermediul poștei electronice.

Sub acest aspect, instanța de recurs precizează că art. 96 alin. (1) din Codul administrativ reglementează o atare modalitate de comunicare a actelor judecătorești. Pentru aplicarea acestor norme de drept procedural, este necesar ca acest mijloc să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui. Așadar confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice. În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului; data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Conform art. 97 alin. (1) și (3) lit. d) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Astfel, prin extrasul de pe portalul poștei electronice a instanței de apel, care atestă că reprezentantului recurentei S.R.L. „AȚ-ZIM”, avocatului S.R.L. „AȚ-ZIM” i-a fost notificată decizia motivată a instanței de apel, și prin avizul de recepție nr. DS8007291510AS, se demonstrează incontestabil faptul că, decizia motivată din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost adusă la cunoștință recurentei S.R.L. „AȚ-ZIM”, personal, cât și prin intermediul avocatului Valentin Enachi, care i-a reprezentat interesele în instanța de judecată și această modalitate de notificare a actului judecătoresc emis, se încadrează în rigorile art. 96 alin. (1) și art. 97 alin. (3) lit. d) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea recursului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării recursului curg din momente diferite (dies a quo), și anume: în temeiul art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, de la notificarea deciziei

motivate a instanței de apel, sub sancțiunea art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, dacă motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă, după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

Notificarea se dispune de instanța de judecată, prin alegerea unei modalități stabilite de art. 96 și art. 97 din Codul administrativ, prin urmare, termenul de depunere a recursului începe să curgă imediat din ziua următoare a aducerii la cunoștință a deciziei Curții de Apel.

Respectiv, notificarea deciziei motivate a instanței de apel participanților la proces, are drept scop comunicarea adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor textului cuprins în actul de procedură. Iar, întru confirmarea aducerii la cunoștință a actului de procedură participanților la proces, este necesar a fi anexată dovada recepționării acestuia la materialele cauzei.

În sensul art. 246 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când: decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs; recursul este depus în mod repetat; recursul este depus de o persoană neîmputernicită; recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1); motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2); cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin.(1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.

Din coroborarea prevederilor legale precitate cu circumstanțele factice constatate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că termenul de 30 de zile de prezentare a motivării recursului pentru S.R.L. „AȚ-ZIM” a început să curgă la data de 12 august 2022, ziua imediat următoare datei expedierii prin intermediul poștei electronice a copiei deciziei motivate a instanței de apel și urma să expire la data de 10 septembrie 2022, zi de sâmbătă, însă având în vedere regula calculării termenelor de procedură stabilită la art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ultima zi de prezentare a motivării recursului a fost data de 12 septembrie 2022, zi de luni.

Însă, până la data examinării admisibilității recursului depus de S.R.L. „AȚ-ZIM”, reprezentată de avocatul Valentin Enachi de către Curtea Supremă de Justiție, recurenta nu a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Instanța de recurs reține că, în recursul depus la data de 31 mai 2022 S.R.L. „AȚ-ZIM”, reprezentată de avocatul Valentin Enachi a indicat în mod expres că, recursul motivat și argumentele/probele în favoarea admiterii acestuia vor fi depuse imediat, după ce va fi adusă la cunoștință decizia motivată din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 47, Vol. II).

Mai mult, instanța de recurs reține că în interiorul termenului cuprins între 12 august 2022 și 12 septembrie 2022 S.R.L. „AȚ-ZIM” și avocatul Valentin

Enachi au dispus de suficient timp pentru a întocmi și a prezenta la Curtea Supremă de Justiție motivarea recursului împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Instanța de recurs relevă că din actele cauzei rezultă că, la data de 03 iunie 2020 S.R.L. „AȚ-ZIM” a încheiat contractul de asistență juridică nr. 3 cu avocatul Valentin Enachi, fapt confirmat prin mandatul seria MA nr. 1050564 (f.d. 117, Vol. I).

La acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, din momentul notificării la data de 11 august 2022, a deciziei motivate din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, avocatului Valentin Enachi, acesta a avut obligația să comunice reprezentatului său S.R.L. „AȚ-ZIM” copia deciziei motivate și să prezinte motivarea recursului în interiorul termenului instituit la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Or, instanța de recurs reține că avocatul Valentin Enachi a fost împuternicit de S.R.L. „AȚ-ZIM” cu dreptul de a ataca hotărârile judecătorești, fapt confirmat și menționat expres în mandatul seria MA nr. 1050564 (f.d. 117, Vol. I).

Iar, potrivit art. 57 alin. (14), (19) și (28) din Statutul Profesiei de Avocat, adoptat de Congresul Uniunii Avocaților din 29 ianuarie 2011, avocatul are obligația să informeze rezonabil clientul în legătură cu situația curentă a asistenței și reprezentării și să răspundă cu promptitudine oricăror solicitări de informare din partea clientului. În cazul în care avocatul este în imposibilitate să-și îndeplinească activitatea profesională, își va asigura substituirea printr-un alt avocat, dacă, în prealabil, obține acordul clientului în acest scop. Avocații sânt obligați să își exercite activitatea cu bună-credință, potrivit uzanțelor oneste, cu respectarea intereselor clienților și a cerințelor concurenței loiale.

În acest context se aduc prevederile art. 1 din Legea nr. 1260-XV din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, conform căroră profesia de avocat este exercitată de persoane calificate și abilitate, conform legii, să pledeze și să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții lor.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că acestea determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, mobilizează cercetarea cauzei, totodată contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii de către participanții la proces de a se folosi cu rea-credință de drepturile sale procedurale.

Articolul 47 alin. (3) din Codul administrativ prevede că, culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.

În conformitate cu art. 65 alin. (1) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen

legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință persoanei despre emiterea hotărârii judecătorești, iar S.R.L. „AȚ-ZIM”, fiind partea interesată în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și anume, să prezinte motivarea recursului în termenul stabilit lege.

În corespundere cu prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al S.R.L. „AȚ-ZIM” și avocatului Valentin Enachi care trebuiau să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

Contrar acestor prevederi legale, recurenta S.R.L. „AȚ-ZIM” și avocatul Valentin Enachi nu au depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen și nu au prezentat motivarea recursului în interiorul termenului legal de 30 de zile de la notificare, termen imperativ prevăzut de lege.

La caz, S.R.L. „AȚ-ZIM” a neglijat obligația de a se conforma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a prezenta motivarea recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei motivate a instanței de apel.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, mobilizează cercetarea cauzei, totodată contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii de către participanții la proces de a se folosi cu rea-credință de drepturile sale procedurale.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că decizia motivată a instanței de apel a fost notificată S.R.L. „AȚ-ZIM” și avocatului Valentin Enachi, care reprezintă interesele S.R.L. „AȚ-ZIM”, prin urmare, recurenta avea obligația pozitivă de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și

jurisprudența CEDO în cauza *Van Harn vs Germany*, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat cu desăvârșire.

Astfel, recursul depus de S.R.L. „AȚ-ZIM”, reprezentată de Valentin Enachi împotriva deciziei din 17 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, necesită a fi declarat inadmisibil, deoarece neîndeplinirea oricărui act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către S.R.L. „AȚ-ZIM”, reprezentată de Valentin Enachi.

În conformitate cu articolele 230 și 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „AȚ-ZIM”, reprezentată de Valentin Enachi se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan